

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

z dnia 11 lipca 1935 r.

Regulamin do zgromadzenia okręgowego.

Na podstawie art. 35 ust. 2 oraz art. 96 ordynacji wyborczej do Sejmu (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 47, poz. 319) zarządzam co następuje:

Rozdział I.

Zarządzenie wyborów.

§ 1. (1) Wybory do zgromadzenia okręgowego zarządza wojewoda (Komisarz Rządu na m. st. Warszawę), na którego obszarze ma się odbyć zebranie zgromadzenia.

(2) Zarządzenie wojewody ma być wydane w ciągu pięciu dni po zarządzeniu wyborów do Sejmu i zawierać będzie:

- a) oznaczenie organów, mających dokonać wyborów delegatów do zgromadzenia oraz termin zebrania się każdego z tych organów;
- b) określenie liczby delegatów, przypadającej na każdy organ.

(3) Termin zebrania się organu, działającego na obszarze więcej niż jednego województwa, oznaczy właściwy wojewoda po uprzednim porozumieniu z wojewodą, na którego obszarze znajdują się władze tego organu.

(4) Terminy zebrań należy określić tak, aby wybory do zgromadzenia okręgowego zostały ukończone nie później, niż 20 dnia po zarządzeniu wyborów do Sejmu.

§ 2. (1) Liczbę mieszkańców obszaru administracyjnego określa ostatni powszechny spis ludności.

(2) Granice obszaru administracyjnego określa stan prawny, istniejący w dniu zarządzenia wyborów do Sejmu.

(3) Do liczby mieszkańców powiatu nie wlicza się mieszkańców miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych.

§ 3. Liczbę wyborców do Izby Przemysłowo-Handlowej bądź Rzemieślniczej określa spis wyborców z ostatnich wyborów do izby.

§ 4. Do gmin wiejskich utworzonych z osad przemysłowych należą gminy zamieszkałe w większości przez robotników przemysłowych.

Rozdział II.

Organa powołane do wyboru delegatów.

§ 5. Organami powołanymi do wyboru delegatów samorządu terytorjalnego są rady powiatowe, gminne i miejskie obszarów administracyjnych, położonych w okręgu wyborczym.

§ 6. (1) Organami powołanymi do wyboru delegatów samorządu gospodarczego są:

- a) w Izbie Rolniczej — rada,
- b) w Izbie Przemysłowo-Handlowej i w Izbie Rzemieślniczej — zebranie plenarne.

(2) Właściwa jest izba, na której obszarze znajduje się okrąg wyborczy; jeżeli jednak na obszarze okręgu wyborczego działa więcej niż jedna izba, każda z nich powoła delegatów w liczbie odpowiadającej ilości jej wyborców, zamieszkałych na obszarze danego okręgu.

§ 7. (1) Organem powołanym do wyboru delegatów organizacji zawodowej jest zebranie przedstawicieli zarządów jej podstawowych jednostek organizacyjnych, działających na obszarze okręgu wyborczego; jednostka organizacyjna, licząca powyżej 100 członków, wysyła dwóch przedstawicieli, mniejsza — jednego przedstawiciela.

(2) Zebranie przedstawicieli zbierze się w siedzibie okręgu wyborczego; przewodniczy mu prezes zarządu jednostki organizacyjnej największej co do liczby członków.

(3) W mieście, podzielonym na okręgi wyborcze, organem powołanym do wyboru delegatów organizacji zawodowej jest zarząd najwyższego szczebla organizacyjnego, mający siedzibę w mieście.

(4) Do organizacji zawodowych należą związki i stowarzyszenia zawodowe, albo ich zrzeszenia, które działają w interesie ekonomicznym i kulturalnym

pracowników fizycznych lub umysłowych, oraz objęte są przepisami o pracowniczych związkach zawodowych lub o stowarzyszeniach.

§ 8. (1) Organem powołanym do wyboru delegatów zrzeszenia technicznego jest:

- a) w okręgu wyborczym, utworzonym z jednego powiatu — zarząd powiatowy, a tam gdzie go niema — zarząd bezpośrednio wyższego szczebla;
- b) w okręgu wyborczym, utworzonym więcej niż z jednego powiatu — zarząd bezpośrednio wyższego szczebla od powiatowego;
- c) w mieście, podzielonem na okręgi wyborcze — zarząd najwyższego szczebla, mający siedzibę w mieście.

(2) Do zrzeszeń technicznych należą objęte przepisami o stowarzyszeniach organizacje albo ich związki, które zrzeszają inżynierów lub techników z wykształceniem wyższem albo średniem licealnym, pracujących w przemyśle, komunikacji, miernictwie lub instytucjach użyteczności publicznej.

§ 9. (1) Organem powołanym do wyboru delegatów organizacji kobiecej jest:

- a) w okręgu wyborczym, utworzonym z jednego powiatu — zarząd powiatowy, a tam gdzie go niema — zarząd bezpośrednio wyższego szczebla;
- b) w okręgu wyborczym, utworzonym więcej niż z jednego powiatu — zarząd bezpośrednio wyższego szczebla od powiatowego;
- c) w mieście podzielonem na okręgi wyborcze — zarząd najwyższego szczebla, mający siedzibę w mieście.

(2) Do organizacji kobiecych należą objęte przepisami o stowarzyszeniach organizacje społeczne, które zrzeszają wyłącznie kobiety.

§ 10. (1) Podziału liczby delegatów między organizacje zawodowe, kobiece oraz zrzeszenia techniczne dokonywa się w sposób następujący: liczbę członków poszczególnych organizacji dzieli się przez 1, 2, 3 i t. d. dotąd, dokąd z otrzymanych ilorazów da się uszeregować tyle kolejno największych liczb, ilu jest delegatów do przydziału; każdej organizacji przydziela się tylu delegatów, ile przypada na nią ilorazów z pośród ustalonego w powyższy sposób szeregu.

(2) Liczbę członków organizacji zawodowej, kobiecej oraz zrzeszenia technicznego określa spis członków zamieszkałych na obszarze okręgu wyborczego, prowadzony zgodnie z przepisami o stowarzyszeniach.

§ 11. (1) Organami powołanymi do wyboru delegatów samorządu zawodowego są rady w Izbie Lekarskiej, Izbie Adwokackiej i Izbie Notarjalnej.

(2) Właściwa jest izba, na której obszarze znajduje się okrąg wyborczy.

(3) Jeżeli jednak na obszarze okręgu wyborczego działa więcej niż jedna izba, podziału delegatów dokonywa się w sposób następujący:

- a) w izbach lekarskich — dwóch delegatów przypada izbie, mającej największą liczbę wyborców zamieszkałych na obszarze danego okręgu wyborczego, jeden delegat — izbie następnej kolejki co do ilości wyborców;

b) w izbach adwokackich — każdej izbie przypada po jednym delegacie;

c) w izbach notarialnych — delegat przypada izbie, mającej największą liczbę wyborców zamieszkałych na obszarze okręgu wyborczego.

(4) Izby lekarskie mające na obszarze okręgu wyborczego mniej niż 1/4 oraz izby adwokackie mające mniej niż 1/3 ogółu wyborców nie wchodzi do podziału.

§ 12. (1) Organami powołanymi do wyboru delegatów szkół akademickich są senaty tych szkół, a gdzie niema senatów — zebrania ogólne profesorów.

(2) Właściwa jest szkoła, której władze mają siedzibę w okręgu wyborczym.

§ 13. Każdy organ uprawniony jest do wyboru delegatów tylko z jednego tytułu, według przeważającego w nim charakteru.

§ 14. Jeżeli w dniu zarządzenia wyborów do zgromadzenia okręgowego organ powołany do wyboru delegatów jest rozwiązany, wyboru delegatów dokona organ bezpośrednio wyższego stopnia, a gdy to nie jest możliwe — organ zastępczy.

Rozdział III.

Wybór delegatów.

§ 15. Delegatem do zgromadzenia okręgowego może być każdy obywatel bez różnicy pici, który:

- a) przed dniem zarządzenia wyborów do Sejmu ukończył lat 24 i zamieszkiwał co najmniej rok w okręgu wyborczym;
- b) nie jest pozbawiony w myśl art. 3 ordynacji wyborczej prawa wybierania do Sejmu.

§ 16. (1) W zebraniach organów powołanych do wyboru delegatów mogą uczestniczyć wyłącznie osoby, mające prawo głosu stanowczego.

(2) O miejscu, czasie i porządku zebrania przewodniczący zawiadomią zczasu z osobna każdą osobę uprawnioną do uczestniczenia w zebraniu.

§ 17. Uchwały organów uprawnionych do wyboru delegatów są ważne bez względu na ilość obecnych.

§ 18. (1) Wybór delegatów do zgromadzenia okręgowego odbywa się w głosowaniu na uprzednio zgłoszonych kandydatów, w radach zaś miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych — w głosowaniu na uprzednio zgłoszone listy.

(2) Jeżeli liczba zgłoszonych kandydatów nie jest wyższa od liczby delegatów, przypadającej na dany organ, głosowanie nie odbędzie się, a za wybranych uważa się wszystkich zgłoszonych kandydatów.

§ 19. (1) Kandydatów zgłaszają:

- a) w organach samorządu terytorjalnego — wydziały powiatowe, zarządy gminne i miejskie miast niewydziałonych z powiatowych związków samorządowych; pozatem może zgłosić kandydatów 1/6 ustawowej liczby radnych;
- b) w organach samorządu gospodarczego — zarządy izb; pozatem może zgłosić kandydatów 1/6 statutowej liczby radców;
- c) w innych organach — 1/6 statutowej lub przewidzianej niniejszym regulaminem liczby uczestników zebrania.

(2) W radach miejskich miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych listy kandydatów zgłasza 1/6 ustawowej liczby radnych.

(3) Przy obliczaniu 1/6 bierze się pod uwagę tylko liczby całe.

(4) Liczba kandydatów na zgłoszeniu lub na liście nie może być wyższa od liczby delegatów, przypadającej na dany organ.

§ 20. Przewodniczący podaje do wiadomości zebrania nazwiska zgłoszonych kandydatów, lub nazwiska czołowych kandydatów na liście, poczem zarządza głosowanie.

§ 21. Akt głosowania przeprowadza przewodniczący organu powołanego do wyboru delegatów przy pomocy dwóch skrutatorów, których powoła z pośród uczestników zebrania.

§ 22. (1) Głosowanie odbywa się zapomocą kart.

(2) Karty do głosowania mają zawierać bądź imiona i nazwiska najwyżej tylu zgłoszonych kandydatów, ilu delegatów przypada na dany organ, bądź imię i nazwisko co najmniej czołowego kandydata na liście.

(3) Karty wypełnione niezgodnie z przepisem ustępu poprzedzającego są nieważne.

§ 23. (1) Po zamknięciu głosowania skrutatorzy obliczają głosy.

(2) Wynik głosowania przewodniczący podaje zebraniu do wiadomości.

§ 24. (1) Za wybranych na delegatów uznaje się kandydatów, którzy otrzymali w pierwszym głosowaniu głosy większości głosujących; przy ustalaniu liczby głosujących za podstawę bierze się tylko karty ważne.

(2) Jeżeli pierwsze głosowanie nie da wyniku albo da wynik tylko częściowy, następuje głosowanie ściślejsze, przyczem skreśla się z wykazu kandydatów osoby, które w pierwszym głosowaniu otrzymały najmniejsze ilości głosów w ten sposób, żeby liczba pozostałych kandydatów nie była większa od podwójnej liczby delegatów, przypadającej do wyboru w głosowaniu ściślejszem; każdy uczestnik zebrania ma prawo w głosowaniu ściślejszem oddać głos na tylu najwyżej kandydatów, ilu przypada jeszcze delegatów do wyboru.

(3) Głosowanie ściślejsze jest ostateczne; za wybranych w głosowaniu ściślejszem uważa się kandydatów, którzy otrzymali w tem głosowaniu największe ilości głosów; w razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

§ 25. (1) Podziału liczby delegatów między poszczególne listy kandydatów w radach miejskich miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych dokonywa się w sposób następujący: liczby głosów ważnych, oddanych na poszczególne listy, dzieli się przez liczbę otrzymaną z podziału ilości radnych przez ilość delegatów i każdej liście przydziela się delegatów w ilości równej ilorazowi; ułamków nie bierze się pod uwagę.

(2) Pozostałą ilość delegatów otrzymuje lista, która uzyskała głosy większości głosujących; gdyby żadna lista większości tej nie uzyskała, otrzymują po jednym delegacie z pozostałych — listy, na które oddano największą liczbę głosów.

(3) Gdyby w wyniku podziału, kilka list miało jednakowe prawo do przydziału delegata, los rozstrzyga o uzyskaniu pierwszeństwa do przydziału.

(4) Za wybranych na delegatów uznaje się kandydatów według kolejności, w której umieszczeni są na liście; jeżeli kandydata wybrano z kilku list, los rozstrzyga, z której listy został wybrany.

§ 26. (1) Z przebiegu zebrania sporządza się protokół, do którego dołączona będzie lista obecności.

(2) Protokół zatwierdza zebranie zwykłą większością głosów.

(3) Każdy uczestnik zebrania może zgłosić sprostowanie do protokołu; nad zgłoszonymi sprostowaniami zebranie głosuje bez dyskusji.

(4) Protokół zebrania podpisuje przewodniczący.

§ 27. Przewodniczący organów powołanych do wyboru delegatów przesyła niezwłocznie przewodniczącemu okręgowej komisji wyborczej oraz okręgowemu komisarzowi wyborczemu odpisy protokołów z wyboru delegatów do zgromadzenia okręgowego.

§ 28. Przewodniczący organów powołanych do wyboru delegatów wystawią wybranym delegatom zaświadczenia o wyborze.

§ 29. Organa powołane do wyboru delegatów więcej niż do jednego zgromadzenia okręgowego, dokonywają wyboru osobno do każdego zgromadzenia.

Rozdział IV.

Przepisy końcowe.

§ 30. Regulamin niniejszy stosuje się odpowiednio na obszarze województwa śląskiego ze zmianami, wynikającymi z art. 94 ordynacji wyborczej.

§ 31. Przepisy regulaminu niniejszego stosuje się odpowiednio przy wyborach do Sejmu Śląskiego ze zmianami, wynikającymi z art. 95 ordynacji wyborczej.

§ 32. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:

Marjon Zyndram-Kościalkowski